

készünpély, este 7 órakor vacsora és táborláz, 9 órakor lefújás. Vonatok indulnak az acélgyárból: d. u. 7:45 és 9 órakor és vissza Salgóról: d. u. fél 3 és este fél 9 órakor.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni a levente és cserkészintézmény nagy fontosságát és nem vagyunk eléggé hálásak értékes és áldásos kulturmunkájukért. Ez irányban még sok oldalról meg nem értés, közöny, sőt ellenszenv is észlelhető. Társadalmi életünket még mindig nem hatja át eléggé az ifjuság vallásos és hazalias nevelésének nagy hordereje és döntő faktora, melynek lilíomos zászlója alá új had

sorakozik, kiket pártolni és támogatni kötelesség, kiknek ünnepe a mi ünnepünk és kiknek célja a mi életcélunk is.

A salgói romokról halkan le-leperreg egy-egy elmállott kavicsdarab, a kemény bazalt is lassan elporlad és maholnap az eltemetett, letűnt várak szomorú sorsára jut. Pedig hazánkban új várakra van szüksége, nagy-nagy lélekerőségekre, melyeknek új értelmezésű és hűséges lovacsapata lesz a mi hön szeretett ifjuságunk: a magyar jövődönk.

Ráfael.

Boldogok Országá...

Irtá: Paulus.

Amsterdam, 1928. július 31.

Néhány pár sorban ismertetni kívánom azon dolgokat, amelyek a munkában élő embereket érdeklik, egy idegen ország életét feltárva, közelebbi képet nyújtani a most folyó IX. Olympiádnak sportrészeről.

Távol van a szándék, összehasonlítás, vagy bírálatot tenni a két ország között, mert itt is azt érzem és vallom, hogy a mi szép Hazánknál szebb nincs.

S ha valami most jobban tetszik itt, az azért van, mert új.

Néhány nap múlva semmisen lesz új. Mert itt is földi élet van. Az emberek járnak, dolgoznak, a gépek zakatolnak s még a fehér, fekete marhák is éppen úgy bögnék mint odahaza.

Amit látok — azt leírom, tanulságot mindenki találni fog benne.

Az élet.

Mikor a nagy Kalmár városba érkeztem, megkapott rögtön a sehol másutt nem tapasztalt udvariasság — segítő készség! — A rendőrnél kérdezősködve — az elhelyezési iroda után, nem magyaráztatt. Elvezetett...

Utlevél bemutatás végett egy másik rendőr elvezetett a főkapitánysághoz, a legnagyobb nyugalommal.

Kora reggel hangos az utca kiabálásoktól. Egy fiú, kis targoncán hozza házhöz a tejet — a másik a zöldseget, kenyeret, gyümölcsöt s az utca járdájára nyúló konyhából, vagy lépcsőházból a házi asszony kilép — s átveszi amire szüksége van.

Az utcák mozgalmasak, de nem lármások, mindennemű emberek egymást kikerülik, gyermekek, fiatalok, még lányok is az idősebbnek vélt férfi előtt is kitérnek. Ez jó neveltség!

A villamos igen celszerű, alacsony, nyitott, lassan megy — s ha valaki a megálló előtt le akar szállni, a jegyszedő csenget — s a kocsit megáll. Ez egy utvonalon 25-ször is megtörténik. Gondoltam egyet egy ruhás bolt előtt, hogy én is megállítom. Intettem, — a vezető csengetett, lezártam. És a házak nem dőltek össze...

Nyugalom, nyugalom és hidegvér uralkodik mindenhol. S mégis minden rendben megy.

Utak csodásan jók — közlekedés sima s itt is a nyugalom a fő jellemvonás.

Az olympiász. 1. nap.

Irtózatossá zászóló — végtelen emberáradat — még végtelenebb rendfenntartás.

A stadion imponáló, szép! Kőépítmény — csupán a fém és nézőhelyek falai épültek vasbetonból.

Belül piros salak, fehér vonalak, zöld gyepek.

A környező fal peremén a küzdő nemzetek zászlói; csak a mi zászlónkat nem látom. Olaszt azonban kettőt is.

De kezdődik a verseny s én 6-szoros távcsővemmel figyelek: Magasugrás: Késmárki ugrik, — nehezen mozog — 183 cm. leütést javít átviszi. Bejut a döntőbe. Orbán 180-nál elvérzett. Késmárkit japánnak hirdették.

Döntő: Obsborn mindent átvisz, azonban 190 cm.-nél kiesik a versenyből, Késmárki 188-nál.

Gyöz: R. King. (Amerika) 194 cm. Hát ez az a 2 méteren felüli ugrálás, amit fél éve irnak az amerikai híradók?

Súlydobás.

Itt is várom azt a sokat megírt 16 méteren felüli dobást (Németország Hirschfeld), de bizony nem jön.

Gyöz: I. Kuck (Amerika) 15'87 világrekorddal. Hirschfeld 3-ik lett.

100 m. síkfutás. 1. előfutam.

4. futamban Gerő első 10⁴/₅ mp. 11. futamban Raggambi első 11 mp. 9. futamban Paizs 3-ik. Gerő frissen, imponálóan futott. 11 előfutam.

1. futam Gerő 3-ik. 2. futam Raggambi 4-ik. Csodaszépen fut az amerikai Wykoff, azonban a németekben csalódtam. Talán a sok magas újságreklám hatása alatt állva.

800 m. síkfutás.

7. futamban Barsi könnyen második a francia Martin mögött. Szépen futott s nem is volt utána fáradt.

Nurmi — Ritola.

Talán az egész délutáni nézést ez a verseny érdemelte meg. 10.000 méter! Vagy 16 futó áll a startnál. Színesek, fekete és 4 finn. Sajnos mint a verseny mutatta volt közöttük olyan kinézésű is, akibe a lélek talán háltni járt. Ugy is futott, mert a 6. körnél már le volt körözve és csak rontotta a pompás küzdelmet. Olyanok is voltak, akiknél van jobb Salgótarjáni futó is.

De meg a mezőny.

1. kör zártan halad, élén Ritola, majd a svéd Wide, 2 színes és azután a kopaszodó Nurmi.

3-ik körnél Nurmi — Ritolához megy — s követi Wide. Innen mindhárom mindjobban eljutnak a mezőnytől s egymás nyomában röjják a köröket.

13-ik kör. Wide fáradt a gyilkos ütemtől s lemarad. Nurmi pedig Ritola nyakába kapaszkodva. És ez a harc megy az utolsó 100 méterig — s ott Nurmi lerázza Ritolát s mitegy 4 méterrel győz. — Alaposan reá cáfolt a kiöregedéséről terjesztett hírekre. S még volt annyi ideje, hogy az ostromló fényképészek elöl befutott az öltöző földalatti folyosójába, a fényképészek nagy ámulatára. És a finn Hymnus hangjai mellett a friss nyugati szél lobogtatta a nemzeti lobogót, — alatta álltam — s mintha azt csattogta volna — „Nurmi még nagy”.

Amsterdam, 1928. július 30.

Vívóink törrel megverik a hollandusokat s így tovább haladnak. Ott s máshol újság nincs.

Ma már negyedannyi nézője van a versenyeknek, mint vasárnap. — Érthető! De igen sok a német. Nem csoda hiszen a német vasut naponta 3 külön vonatot indít ide 1/3 áru jeggyel. Hangosak is és felülmul minden nemzetet „Ger-má-ni-a” kiáltásuk, melyet ütemesen — vezény-szóra kiáltanak.

100 m. női síkfutás.

Ennél csak azt figyeltem meg, hogy bizony ezek a nők nagyszerűen futnak s hogy aki kiesett azok között nem egy sirva fakadt, az a fájdalom természetességét mutatta.

Hol vannak a mi női futóink??

S a sok bájos leánya futamai közben senki sem törődik avval, hogy egy vastag svéd 53 méterre dobja a kalapácsot s csak akkor figyel újra fel a közönség mikor Hauben kiesik a 100 m. középdöntőből — és Lord Burghley megnyerte a 400 m. gátfutást idegölő izgalom után.

Azán jön a 800 méteres síkfutás körépfutama, hol Barsi nagyszerűen fut, azonban kiesik a nagy küzdelemben. A nap leáldozóban van midőn a 100 m. síkfutás döntőjét futják s egy vékony kis kanadai fiú nagyszerű fölényrel nyeri meg a világbajnokságot.

Az azonban Paddock 104 mp. világrekordja itt sem dőlhetett meg.

Ugy látszik az atlétika is kezd megközelíteni a lehetőség határát. (Folyt. köv.)

Okos ember
Dorco

cipőt vesz a nyárra, mert nagy az értéke és kicsi az ára!

Az én iskolám.

Irtá: Berger Irén.

Csupa verőfény itt az élet, Tele van üde ragyogással, Fehér falú kis iskolámat, Fel nem cserélném semmi mással.

Itt ül Veronka ott a Ferkó Mariska és a többi gyerekek, Mind-mind egy-egy napfény darabja, Az én rajongó napszívemnek.

Ajkuk, szemük csupa mosolygás, És arcukon nevet az élet, Oly jólesik szívem tüzevel Növelni e kis csemetéket.

S csilingelő csengetyüket, Ha kérdésemre megfelelnek, Az élet minden gyönyörénél, Nagyobb gyönyöre ez szívemnek

— Csupa verőfény itt az élet, Tele van üde ragyogással, Fehér falú kis iskolámat, Fel nem cserélném semmi mással...

Hírek és különféle

Személyi hír. Dr. Förster Kálmán polgármester visszatért szabadságáról s f. hó 1-én átvette hivatalát.

Személyi hír. Vitéz Pál Imre alvezetes járási testnevelési vezető Amsterdamba utazott, hogy a nemzetközi olimpiáson résztvegyen. (Lapunk részére küldött tudósításait más helyen közöljük.)

Halálozás. Nagy László vállalkozó 65 éves korában agyvérzés következtében meghalt. Temetése jul. hó 28-án volt nagy részvét mellett a katolikus egyház szertartása szerint. A temetésen lobogó alatt jelentek meg az ipartestület tagjai; a Katolikus Olvasókör dalárdája gyászdalokat énekelt.

Losonc új plébánosa. Bubrics Mihály rozsnói püspök a Traum Péter esperesplébános Salgótarjánba való távozásával megüresedett losonci plébániát Mihalovics Cyula csetneki esperesplébánosnak adományozta. A kinevezés híre egész Losoncon nagy örömet kelet.

Helyreigazítás. Mult számunkban megjelent „Veszétség” c. cikkünkben tévesen 1038 helyett, 138-nak írtuk az 1926 évben hivatalosan megállapított veszétkutyák számát. Szerk.

A belügyminiszter zászlója. Dr. Scitovszky Béla belügyminiszter országgyűlési képviselőn a kanadai magyarok által 25 évvel ezelőtt alapított Stokholm nevű városnak jubileumi ünnepségére zászlót küldött. Amint az amerikai lapok közlik, a mult héten gr. Mikes János szombathelyi püspök, aki részt vett az amerikai jubileumon, nagy ünnepélyek közt szentelte fel az új zászlót.

Közönelnyívanítás. Drága jó férjem elhalálása alkalmából megnyilvánult jóleső részvétekről ezuton mondok köszönetet. Külön megköszönöm az ipartestületnek és Kat. Olvasókör dalárdájának megjelenését, illetve szereplését.

Özv. Nagy Lászlóné és gyermekei.

Egyesületi hírek. Julius 29-én tartott az Ébredő Magyarok Egyesülete Karancsakasziiban sikerült propaganda gyűlést, melyen a helyi szónokokon kívül Lőrincz Antal pesti kiküldött szónokolt a köz legnagyobb megelégedésére és tet-

szésére. F. hó 5-én délelőtt 11-kor Mát. ranovákön és ugyancsak 5-én délután 3 órakor Horthy telepen tart az Eme propaganda gyűlést, melyen az Eme pesti kiküldöttjei is részt fognak venni.

A nagyváradi rabbik a közös strandfürdők ellen. A napokban szokatlanul komoly és bölcs intelmet intéztek a nagyváradi rabbik a szülőkhöz hogy ne engedjék leányaikat a közös strandfürdő erkölcspusztító veszedelmei közé: „Inkább szurjátok keresztül leányaitokat!.” Az összes vallások lelkeszeihez átiratban fordultak s a hatóságok is megkeresték a közös strand megszüntetése érdekében.

Vesztett macska garázdálkodott e hó 2-án a városban. Az egyébként is alatos természetű állat éjjel ugrott be Fancsik György pécskő-utcai lakásának ablakán s az ágyon megmozduló embert a kezén sulyosan megmarta. A veszett állatnak megfogása, megfityélése s a sérültnek orvosi kezelés alá vétele megtörtént. A testi épség és immár a közbiztonság megóvása céljából szükség volna, hogy a hatóságok a veszettség ideje alatt gyökeres intézkedéseket állandósítanak s az övrendszabályok megsértőit sulyosan torolják meg.

A salgótarjáni áll. polgári fiú- és leányiskola ez évi értesítőjét olvasván, örömmel vettük tudomásul, hogy az intézet immár 25 éves multra tekint vissza. Lekötötte figyelmünket az intézet igazgatójának: Prohászka Lajosnak az értesítőben közölt leírása, melyben az iskolának negyedszázados fejlődését, pontos és alapos tanulmányozás után oly részletesen ismertette s oly szeretettel foglalkozott városunknak középiskolai kulturális érdekeivel. Ifjuságunk zöme a polgári iskolát látogatja s nyugodtak lehetnek a szülők, hogy ahol a tantestület annyit foglalkozik az ifjuságnak iskola- és iskolán kívüli nevelésével, mint a pögáriban, ott valóban a kulturális, hazafias és vallásos eszméktől áthatott nemzetek lép ki az iskola padjaiból a mindennapi élet küzdő terére. Az értesítő egyébként nemcsak nyomda technikai összeállításában, de csinos egyszerűségében is kifogástalan.

Az 1927 évi lakástermelés. Elkészült az elmúlt évi lakástermelés eredményeinek részletes kimutatása, amely érdekes lényt vet az 1927 évi építési tevékenységre. A statisztika adatai szerint 11.575 új lakóház épült az ország 110 helyiségében, amelyekben összesen 17900 új lakás épült. 31.384 a felépített házakban a lakosozók száma, a fürdőszobáké 4513, a cselédszobáké pedig 2856. Ezekből az adatokból megállapítható, hogy az országban túlnyomó részben egy-lakásos családi házak épültek.

Baranyában újabb melegvíz-forrásra bukkantak. A Salgótarjáni Községhatóság mérnökei Németrétkaludéli végén mélyfúrásba fogtak és 400 méter mélységen tal felszökő meleg vizre bukkantak. Az a feltevés, hogy 2-3 millió liter 35-40 fokos víz van a föld mélyében.

Pesti Újság. Ily címen jelenik meg Meskó Zoltán politikai és gazdasági képes hetilapja, amely ma már a legjobb népies agrár lap. Előfizetési ára: 1 évre 3 pengő. Mutatványzást kívánatra szívesen küld a Pesti Újság kiadóhivatala. Budapest, IV., Dalmady Győző u. 3.

Operaest. Vasárnap este fél 9 órai kezdettel Hanke Mária operaénekesnő, Pototszky Béla, Toronyi Gyula operaénekesek, Révay Ica zeneakadémiai növendék és Páitzay János zongoraművész közreműködésével, Ambózy János salgótarjáni lakos rendezésében a Pannóniában nagyszabású operaest lesz. Belépődíj 1'60 P.

A 145. sz. „Sirály” cserkészek szeretettel üdvözlék a táborból hozzátartozóikat és barátait. Mindnyájan jól vannak.

Személyi hír. Prohászka Lajos polg. isk. igazgató nyári szabadságra utazott. Távolléte alatt Schmeltzer Miklós tanár helyettesíti. Hivatalos órák: kedden és pénteken d. e. 10—12-ig a polg. isk. igazgatói irodában.

Értesítő. A salgótarjáni Chorin Ferenc reálgimnáziumról számol be a Dr. Szabó Lajos igazgató szerkesztésében megjelent értesítő. Elsőhelyen Dr. Dornyai Béla tanárnak, a kiváló geológusnak nagyértékű cikke vezeli be a tartalmas értesítőt, mely után Dr. Szabó Lajos igazgató ismerteti a reálgimnázium történetét. Majd Liptay B. Jenő kormányfőtanácsos gyárigazgatóról, a gimn. felügyelőbizottságának első elnökéről emlékeztet meg kegyelmes szavakkal, az elhunytak el-évülhetetlen érdemeit sorolva föl. Majd a gimnázium belső életéről, a tanári karról, tankönyvekről, önképzőköréről, szertárakról és az ifjúságról, annak osztályzatairól számol be gondos részletességgel. Az értesítő egy minden tekintetben komoly és értékes, nagyjövőjű munkáról tesz tanubizonyosságot, sok régi intézetet magasan tulszárnyalva.

Underwood írógépek, Indián motorkerékpárok és **Opel** autók vételkötettség nélküli bemutatása és díjtalan próbautak. Ligeti Imre Starján Fő-u. 303 feltűnően előzetes feltevések.

A Roykó-féle Tiszaujlaki bajszipedró mindenütt kapható.

ÉRTESSÍTÉS. Reguly Lajos városi állatorvos régi családi lakásukról augusztus 1-ével **kiköltözött az Újtelepi** saját házába. Telefon: 15.

A magyar városok országos kongresszusa szeptember 23-án ül össze Miskolc városában, ahol 52 városnak vezetői fognak értekezletet tartani. A nagyszabású program elkészült. Három napig Miskolcon fognak tartózkodni, ahol megtekintik a kulturális, szociális és közgazdasági szempontból értékes helyeket, majd Lillafüredre, a diósgyőri vasgyárba és várombhoz tesznek kirándulást, mellyel be is fejeződik a kongresszus.

A Szent István hét-tel kapcsolatban városunk polgármesteréhez a következő felhívás érkezett: Mélyen tisztelt Polgármester Ur! Mély tisztelettel fordulunk a mélyen tisztelt Polgármester Urhoz az alábbi újabb tájékoztatást küldve a Szent István ünnepségekkel kapcsolatban: Mindenekelőtt van szerencsénk arról tájékoztatni, hogy a kereskedelmi minisztérium 90165/1928. K. M. VIII. sz. a. értesítette Ripka Ferenc dr. főpolgármester ur Oméltóságát, hogy a Máv. igazgató-ságát a Szent István heti ünnepségek alkalmából a következő kedvezmények nyújtására utasította. A féláru jegykedvezést a 30 km.-nél nagyobb távolságokról Budapestre érkezők javára az idén már augusztus 14-től kezdve engedélyezik, ettől a naptól kezdve bárki féláron utazhat Budapestre, aki augusztus 14- és 20-án d. e. 9 óra között megérkezik a magyar fővárosba. A kedvezmény úgy szól, hogy a megváltott egész jeggyel ingyen lehet visszautazni azoknak, akik augusztus 20-án d. u. 4 órától hagyják el a fővárost, illetve augusztus 31-ig megérkeznek kiinduló állomásukra. — a 30 km.-nél rövidebb távolságokról érkezők a fenti féláru kedvezést a feleutazásnál csak augusztus 19-nek 0 órájától kezdve bezáróan 20-án d. e. 9 óráig, az elutazásra pedig augusztus 20-án d. u.-td kezdve 21-nek utolsó órájig vehetik igénybe. A Déli vasut, valamint a Máv. kezelésében levő HÉV. jegykedvezésére a Máv. fenti utasítása az irányadó. A Dunagőzhajózási Társaság, valamint a Magyar Folyam- és Tengerhajózási R. T. Bécs és Mohács között — az expressz hajókat kivéve — féláru kedvezést adnak bármely állomásról Budapestre és vissza, augusztus 14-16-18-20-án reggel a felutazásra és 20-án délutántól — 31-én reggelig a visszautazásra. A vizum is féláru lesz azok javára, akik augusztus 18 és 20-án reggelig utaznak át a határon. Szives tudomására hozzuk a mélyen tisztelt Polgármester Urnak,

hogy a vidékről érkezők tömeges és olcsó elhelyezése céljából a főváros iskoláiban meg fogjuk ismételni eddigi olcsó elszállásolási akciókat. Ezeket a helyeket az elszállásolási díj a következő lesz. I. Egyszerűbb elhelyezés (szalmaszák, lepedőnélkül, mosdó és egyéb felszereléssel) naponként P. —80. II. Szalmaszákkal, fejpárnával, lepedő és takaróval, mosdó és egyéb felszereléssel naponként P 1'20; 3 napra előre kifizetve P 3'40. III. Elhelyezés diákszallókban (ágy, takaró és lepedővel mosdó és egyéb felszereléssel naponként P 1'60. 3 napra előre kifizetve P 4'20. A hazafias célra való tekintettel s az ünnepségek sikeréhez fűződő nemzeti és gazdasági érdekekre való hivatkozással kérjük mélyen tisztelt Polgármester Urat, kegyeskedjék a fentieket a rendelkezésére álló hatósági uton, minél szélesebb körben a lakosság tudomására hozni. (Budapest, V. Deák Ferenc u. 2.) Hazafias tisztelettel: A Szent István-heti ünnepségeket rendező nagybizottság nevében: Zilahy igazgató.

A helybeli református egyház temploma az egyház szerény viszonyai között lassan halad, mégis meg van a reményesség, hogy a templom még a f. évben fedél alá kerül. Az egyház sajnos nem lesz képes azt a szép tervet végrehajtani, amelyet boldogult Liptay B. Jenő kir. kormányfőtanácsos gyárigazgató kezdeményezésére Giergl Kálmán budapesti építőművész előzetes áldozatkészséggel és közmegegyezésre készített. Az egyház vezetősége amideőn e fölött ösztönös sajnálatának ad kifejezést és anyagi hiányában kénytelen a Giergl féle terv kivételétől elállni, egy kisebb területű és olcsóbb eszközökkel épülő templom tervben állapodott meg. Az egyház vezetősége Istenbe vetett bizalommal és erős akaratral reméli, hogy ezt a kisebb tervet mielőbb kivitelre tudja hozni.

A gyermek táplálása. Miért utasítja vissza az ételt a gyermek? Mennyiben befolyásolja ez a gyermek egészségét és mennyi ideig tudja ily módon fenn tartani magát? Engedjen-e a szülő, vagy erőszakkal igyekezzék rávenni a gyermeket az evésre. Mennyit egyen a gyermek minden étkezéskor? Ilyen, és ehhez hasonló ezer és ezer kérdést adnak fel gondos és gyermekük sorsát szívükön viselő szülők, az orvosnak és az intézeteknek, amellyek anyavédelemmel és gyermekgondozással foglalkoznak. Az anyák legtöbbször egyképen írja le a helyzetet: a gyermek nyugtalanul jön az asztalhoz és már előre mindent visszautasít. Az anya ezt persze nem engedi és tesz valami ételt a gyermek tányérjára, aki ezt eltolja és a bajt kezdetét veszi. „Csak kóstold meg fiam”, csak egy csipetnyit és meglátod, milyen egyszerű”, mondja az anya. A gyermek nem enged. „Ha azt akarod, hogy olyan nagy és erős ember lehess mint az apád, akkor ezt meg kell enned”, hangzik a könyörgő figyelmeztetés. Semmi válasz; a gyermek eltolja maga elől a tányért. Azután bejön az apa. Ő nem engedheti ezt a „csökönys bolondozást” és erőszakkal próbálkozik, persze, ha marosán, kimerülten és elkésredetten feladja a harcot. Mindenek előtt tudnunk kell, hogy az étvágy nem a kiváltságosak isteni ajándéka, hanem minden normális szervezet tüneménye. Elsősorban tehát adjunk a gyermekeknek kellő időt, sok testgyakorlatot és szabad levegőt, hogy étvágya „megjöjjön”. Azután adjunk az asztalra olyan jól megválogatott ételeket, amikért a gyermek rájön. Ha szükséges, kínáljunk a gyermeknek egy pohár tejet és valamilyen süteményt, vagy vajas, lekváros kenyeret reggeli, ebéd és vacsora között, de ne erőszakkal, majd megjön az étvágy. Az erőltetés a legrosszabb módszer, ami soha sem válik be. A gyermeket jópéldával kell ételekhez szoktatni. Ebéd idején mindenki asztalhoz ül, a gyermek megkapja a maga adagját és ne is kínálják. Kezdjük az evéshez és legtöbbször, mint egy kis majom ő is hozzá fog kezdeni. A tulsok kínálás csak rontja a dolgot, mert a gyermek természeténél fogva nem tűr erőszakot és amellet idegileg még inkább elgyöngül. Az étvágy egyben mérteke az ételmennyiségnek, amit normálisan elfogyasztunk, de az étvágy nem mondja meg, hogy mit együnk. Eppen ezért ha kellő ételleket adunk a gyermeknek, bizonyosan eszik annyit, amennyire szüksége van, míg ellenben egy rosszul összeválogatott étrendnél, mert nem izlik az étel, nem fogyaszt annyit, amennyit egyébként elfogyasztott volna.

Csak öt évi börtön?

Írta: Dr. Krüger Aladár orsz. gyűl. képviselő.

A nemzetek küzdelmében a jognak rendszeren annyi hatóereje van, amennyi eleven erő van mögötte. Hogy a magyar igazságot annyiszor leliporták, annak rendszeren az volt az oka, hogy a magyar igazság mögött nagyon sokszor kevés volt a magyar ökö.

Száz év alatt 1800-tól 1900-ig a magyarság száma megkétszereződött. Ezt a szaporodást a külföldi államok közül elérte egynéhány, de nagyon sok alatta maradt. Mostanság a magyar faj szaporodása a régi arányokat nemcsak, hogy nem haladta meg, hanem azokon messze alul is marad. 1921-ben 10'6 volt a szaporodás ezer lélekre, ezzel szemben 1927-ben már csak 7'6. Nálunk 1920-ban azoknak a családoknak száma, amelyekben férj és feleség élt 1.642.145 volt. Ebből a családlétszámból gyermek nem született 294.007 családban, 1 gyermek született 273.434 családban, 1—2 gyermek 204.557 családban, 3—5 gyermek született 457.924 családban, 6, vagy ennél több gyermek 419.250 családban.

Ezek a számok azt mutatják, hogy két gyermek, vagy kettőnél kevesebb gyermek származik nálunk a családoknak körülbelül felénél. A statisztikai adatok, történeti, társadalmi kutatások bebizonyították, hogy amely családban csak két gyermek van, az a család két-három generáción keresztül kipusztul. Eszerint tehát a magyar nemzetnek körülbelül fele pusztulásra van ítélve, a nemzet fentartásában, propagatív erejében csak a másik fele vesz részt és ha nem változtatunk a mai viszonyokon, akkor ez az arányszám sajnos, még csak növekedni fog a magyarság veszedelmére. De vajon ezen a kétségbeejtő helyzeten lehet-e segíteni, vajjon a magyar nemzet fejlődését, számbeli szaporodását lehet-e kedvezőbb viszonyok közé terelni?

Igenis lehet!

Az egyke és a scmmike elsősorban nem gazdasági, hanem morális kérdés. Ha az ember végignézi azokat a falvakat, amelyekben az egykével kell küzdeni, megdöbben, hogy azok a falvak legkevésbé rendesek, azok a falvak legkevésbé tiszták. Gondozatlan házak, tisztátalan utcák, gazzal össze-visszanőtt kertek vannak ott, ellenben cifrázkodó asszonyok, cifrázkodó leányok, korcsnázó férfiak, üres templomok, de szombattól hétfőig, tele pálinkamérések. Vannak olyan községek, amelyekben papot sem választanak azért, mert sajnálják a paptól a fizetést. Ezekből a községekből kóporsóval szállítják ki a magyarságot, ellenben szekérral jön be az elhagyott magyar tanyákra, magyar házakba, az idegen lakosság. A Dunántul, egyes községekben, a felosztott nagybirtokokra, nem lehetett kapni magyar lakosokat. A szomszéd községekből, idegen lakosság jött s a magyar község határaiban felosztott nagybirtokok, idegenek szaporodnak. Az első generációban még török egymás nyelvét a magyarok és idegenek, de a magyarok egymásután pusztulnak ki, a magyar udvarházak egymásután válnak gazdátlanokká, azokat ellepi az idegen. Ennek az egykével fertőzött népnek morális színvonalát kell emelni és ezen a téren a lelkeskedő papságra és a tanítószágra vár az első feladat. Ezeknek állását, tekintélyét kell emelni, még azon ez áron is, hogy a néptől anyagilag függetlenné tegyük őket és minden eszközt és módot adjunk meg arra, hogy erkölcsileg hatni tudjanak az egykével megfertőzött népre.

De nem elég a pusztá erkölcsi pré-

Autó és motorvezetők mozgalmis vizsgáját néztük végig f. hó 21-én délelőtt a helybeli államrendőrkapitányság előtti téren. Innen indultak el utjokra az új autó és motorvezetők, akik mindannyian sikeresen vizsgáztak le, a vizsgáztató bizottság legnagyobb meglepetésére. A műszaki vizsgálatot Dr. Markhot Ernő min. tan. a bizottság elnöke és vitéz Vináry Ervin vezette. A rendezési vizsgáztató főlel Szánthó László rendőrfogalmazó, a m. k. áll. rendőrség közlekedési osztályának tisztviselője volt. A helybeli felelős gyakorlati oktatást Tóth Zoltán, míg a műszaki elméleti részt Urbán Ferenc hirschgryári műszaki tisztv. tartotta. A vizgázók száma 30 volt.

dikáció, hanem szükséges az erkölcsi törekvéseket büntetőjogilag is alátámasztani. A gyermek életét egyetlen egy büntetőtörvénykönyv olyan gyenge védelemben nem részesíti, — majdnem védelem nélkül hagyja, — mint a mi, annyiszor dicserít, de a reformra már réges-régen megérett magyar büntetőtörvénykönyvünk. Ennek 284 §-a szerint „az az anya, aki házasságon kívül született gyermekét a szülés előtt, vagy közvetlenül a szülés után szándékosan megöli, öt évig terjedhető börtönnel büntetendő”.

Erkölcileg a gyermekgyilkosság, a leghitványabb bűntény. Az az ember, aki felnőttest támad meg legalább kiteszi magát annak a veszélynek, hogy a megtámadott védekezik s esetleg őt, a gyilkost fogja megölni, ellenben, az a nyomorult poronty, nem tud védekezni és azt megölni, akinek gondozására Isten és a törvények rábízta, megöli az édesanya, akinek szeretetére az a szerencsétlen gyermek támaszkodik. Minden egyéb jogi kérdésben a gondozónak a felelősségét a törvény, sulyosabb beszámítás alá veszi, egyedül a gyermekgyilkos anyát, aki a gondozására bízott gyermek életével, ugyszólván büntetés nélkül, szabadon rendelkezik, mert még én nem tudok esetet, hogy öt évi börtönt kiszabtak volna, bármikor, a gyermekgyilkos anyára. Néhány hónapi büntetéssel szokták ezt ezek meguszni.

Ezzel szemben fel szokták hozni, hogy a női becsület sem részesül megfelelő védelemben, hogy a csabítóval szemben, a legenyhébb büntetés a magyar törvénykönyvben van. Igaz, de ez nem ménteség, hanem csak szomorú következménye annak a régi, liberális törvényhozásnak, amely mivel a gyermekgyilkosságot enyhe büncselekménynek tekintette, a csabítást is enyhén büntette.

De fordítsuk meg az okoskodást és mondjuk azt: védem a gyermeket az anyával szemben, de megvédem az anyát is a csabítóval szemben. Tessék a női tisztességet, amelynek abszolút korhatára ma 14 esztendő, abban a védelemben részesíteni, amelyet ennek a magyar nemzetnek régi, faji öntudata a lovagiasság elnevezése alatt ismert.

Védjük meg a nőt és a gyermeket is.

Nedobjael

az üres cipőkrémes dobozokat, mert

ingyen kap

1 tele doboz

eredeti angol recept alapján készült

„VESTA“

cipőkrémét

6 üres „VESTA“ dobozért ott, ahol azokat vásárolta.

Kapható a következő üzletekben:

SALGÓTARJÁNBAN:

Friedmann Lipót	Kluka Pál
Gasparik János	Koch Imre
Gecheit József	Korn István
Gecheit Kálmán	Marosi Imre
Gross Miksa,	Morics György
Grün Lajos	Ruzsák Sámuel
Gutfreund Antaló	Schleisinger Sámuel
Hraško Károly	Steinor K. Lenke
Klein Gizella	Ullmann Frigyes
Klein Ignác,	Wilhelm S. né

Somokújfaluiban:

Czibula Sándor	Hartl György
Fried Ernő	ösv. Klähr Sándor

Képviselőt és főlorakát:

GRÜN LAJOS

Salgótarján, Fő-u. 326. Telefons 36.

Singer varrógépek kizárólag nálunk kapható. Singer Varrógép r. t. Salgótarjánban, a róm. kath. templommal szemben.

Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti. A gyakorlati orvostudomány vezetői a **Ferenc József** vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szivbajoknál is szabályozza a gyomor és a bél működést, aminek következtében az étvágy növekszik és az elleállóképesség fokozódik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Egy csinosan butorozott szoba özv. Reguly Pálnénál (Vasut-u. 50 sz.) kiadó.

Kis sportlexikon.

(Folytatás.)

Favorit (francia) a kedvelt, a dédelgetett versenyzőt jelenti, aki egyúttal a legbiztosabb győztesnek is ígérkezik. **Finich** (angol szó, a latin finis, finisz átvevése) valaminek a vége, a verseny befejezése előtt közvetlen az utolsó erőfeszítés. **Fit** (angol) betűszerint megfelelő, sportban a teljes felkészültségű versenyző. **Flyel** (angol: fleier) a legrövidebb távolságokon kéződő kerekpáros, futó, uszó; löversenyeken is használják lovakra, **Forhand** (angol: Forhend) tenniszben a jobbkezes ütést jelenti. **First class** (angol: forstt klasz) első osztályú versenyző megjelölése. **Flying start** (angol: flauging szt. rt) repülő indulás, amikor a versenyző nem álló helyzetből, hanem nekifutással indul el; leginkább löversenyen szokásos a lovak indításakor. Magyarországon álló startból indítanak. **Gentleman riders**-nek (Dzsentlmen rajdör) mondják azt a lovaszt, aki nem pénzért versenyez, magyarul: urlovas. **Hack** (angol: hek) hátszó. Néhány éve a válogatott lapdarugómérkőzésekkel kapcsolatban gyakran olvasuk a **trial**-versenyt; helyesen **home-trial** (angol: hóm tráiel), ami házi próbaversenyt jelent. **Hunter** (angol: hönter) vadászló, míg a **hurdlér** (angol: hördlör) akadályverseny lovat jelent. A gátversenyt az angol **hurdlérace**-nek (hördl. resz) írja. **Game** (angol: gém) játék a tenniszben **hatgame** egy set (szet) **Garage** (francia: garázs) szó érthetetlenül igen meggyökeresedett nálunk, pedig nekünk is van kifogástalan és rövid szavunk: a **szin**, **fészer**, ahol a kocsiakat és autókat tartják. **Galop** (francia: galó) magyarul galoppnak ejtik, pedig a vágatás (vágta) szó is éppen úgy kifejezi a ló leggyorsabb — szökdelő — mozgását. **Gentry** (angol: dzsentri) nemes ur, de az angol arra alkalmazza, aki fizetés nélkül teljes állandóan szolgálatot. **Gimnasztika** (görög) testgyakorlat. **Golf** (angol: galf) az amerikai előkelőségek legkedveltebb sportja: apró lapdat kell nagy távolságról beletűzni hosszonyelű fa kalapáccsal kis lyukakba. **Grad Grix** (francia: grad pri) nagy díju Grund) angol: gaund: telek, föld **Group** (angol: grup) kis csapat virággyakra is mondják. **Handicap** (angol: hedikep) olyan verseny, amelyben a különböző képességű versenyzők esélyeit kiegyenlítik; újabban előversenynek mondják, bár a régi „foglalás verseny” kifejezés magyarosabb. **Handicaper** (hedikeper) végzi az előosztást. **Hegamónia** (görög: latin) a vezető hely, elsőség. **Hors concours** (francia or konkur) az a versenyző, akire névze nem veszedelmes a többi ellenfél. **Hockey** (angol: hoki) a lapdarugáshoz hasonlatos 11—11 játékosból álló csapatok apró falapdat ütnek hosszú görbevégű bottal az ellenfél kapuja felé. **Jégen is fűvön is játszik**. A **hármassugrás** nevű verseny első lépését **hop** (angol: hap)-nak, a másodikat **step** (angol: sztep)-nek, a harmadikat, pedig, **jump** (angol: dzsömp)-nek mondják; betűszerint az első szökdelést, a második lépést és a harmadik ugrást jelent. **Half wolley** (angol: háf voli) a tenniszben az az ütés, amikor a földre esés pillanatában éri a hurozott ütő (racket) angol reket a lapdat. **Internationalis** (latin: internacionális) nemzetek közötti. Ha valakit megtámadnak, megsértene, azt mondják **insultus** (latin: inzultus) érte. **Invito** (olasz) a vivásban a csellel való beugratás, hogy az ellenfelet megzavarja. **irrealis** (latin: irrealis) a valóságnak, igazságnak nem megfelelő. A hullandusok nyomán mi is jacht-nak mondjuk a kisebb, rendszerint pazar kényelemmel berendezett hajót. Néhány év

óta a cserkészek között igen ismeretes lett az angol **jamboree** (dzsemböri), amit nem lehet másképp lefordítani, mint nagy táborozás. A kártyarazziák alkalmával sokat olvashatunk **jeton-ról** (francia: zsöton), melyet a kártyásklubok esontból, vagy celluloidból készített és pénz helyett ezzel játszanak. A japánok nem annyira erőre, hanem inkább ügyességre alapított birkózási módszerét **jujitsu**-nak (dzsiu-dzsicu) nevezik. A versenylóvaszt **zsokének** mondjuk p dig az angol a **jockey-t** dzsaki-nak ejti. A **ju-jitsu** tőkéletesített alakjában a **judó** (djudó.) A versenybírószágot **franciásan** **jury**-nek (zsüri) szokták mondani.

Felvétel földmivesiskolába.

A kehidai m. kir. **Deák Ferenc** földmives iskolában a tanulók felvétele megkezdődött, bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága szivesen ad. (Kehida, Zala vármegy.)

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RESZVÉNYTÁRSASÁG
SALGOTARJÁN
róm.kath. templommal szemben.

FISK CORD

garantiával
autófelszerelési cikkek
legolcsóbban
NAGY JÓZSEF, Budapest,
VI. Andrassy-ut 34. Telefon 221—97.

Nagyrabecsült hölgyeim és Uraim!

Az Olcsó Maradék vásár és Textilraktár
32 Király-utca 32
csak az udvarban
egész esztendőn át olcsón árusít.
szencsélés olcsó árak mellett kaphatók alant felsorolt cikkek:

- 3 méter 80 cm. széles, sima krém függönykelme, vagy 6 drb tartó szép zsebkendő . . . P 1.47
 - 3 méter schifon, vagy pamutvázon maradékokban, vagy 3 drb, pohértörő . . . P 1.98
 - 3 méter divatos voile, vagy szines etamin, gyönyörű mintákban P 2.34
 - 3 méter zephir, vagy kanavász, v. kitűnő kékfestő, v. 3 m. acél-erős, sötétzürke öltönyanyag P 2.94
 - 3 méter kitűnő minőségű mosó selyem, csodás mintákban . P 8.60
 - 3 drb. két méter hosszú, fehérített kéz lepedő, vagy 3 drb. dupla galléros szines ferling . . P 11.94
 - 3 méter 140 cm. széles, divatos férföltönyanyag hozzávalóval együtt . . . P 26.88
- Postai rendeléseket 33 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

Kapható már a tavaszi hortobágyi juhturó és keverturó

keverturó

védjeggyel.

3 kgr.-os, vagy nagyobb bödönökben, postán utánvétel az Orsz. Magy. Tej-szövetkezetnél Központnál Budapest, I., 119./121. Horthy Miklós ut

Salgótarjánvidéki Takarékos és Hitelszövetkezet mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.
Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.
Betörés, tűz, jégkár stb. biztosításokat eszközöl.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pinceszövetkezet uradalmi fajborainak lerakata.
Olcsó árak!
Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince: Karancsaljai u. Iroda: Fötér 479.

Megérkezett a rossz utak „KIRÁLYA” az új 1928.-as

MÉRAY

motorkerékpár.
Műszaki újítások:

Dupla bölcsövázban

beépített világhívó JAP motor, Hármassugár első villa, dupla rugózás, beépített 30 Vattos Magdinos Bosch világítás, cserélhető kerekek, stb. Megtekinthető **II. TIMARÓCZKY SÁNDOR** üzletében, Salgótarján, Erzsébet-tér 491. sz. Kedvező részletfizetési feltételek. Ugyanott a világhírű **CASTRÓL** motor olaj kapható.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

4. Sz.	5. V.	7 kedd	9 csütörtök
VIRRADAT 10 fejezetben. Fősz.: Janet Gaynor és George O' Brien. Kiegészítő: Vigjáték. Híradó.	16 éven felülieknek! Monte Carlo asszonya Dráma 8 felvonásban. MICI HERCEGNŐ Vigi. 8 felvonásban. Híradó.	Ördögi szerelem. Dráma 7 felvonásban. Chaplin a Markóban Burleszk 7 felv. Fősz. Charlie Chaplin Híradó.	

Kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 5, 7 és 9 órakor.

A t. megrendelő közönség b. tudomására hozom, hogy a raktáromon lévő nagy

szövetkészlet

folytán azon helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható áron készítek öltönyöket a legújabb divat szerint.
B. személyes meggyőződését kérve és várva tisztelettel:

VÁRADY ANDRÁS uri szabó,
főutca 473. szám.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában Amen.

CSAPOST KERESÉK

gyári kátrin részére. Nős, lehetőleg nyugdíjas köztisztviselő, kik a kátrin részére főzést is vállalnak, írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatalnál adják be. — Övadék 1000 Pengő megkívántatik.